

עין משפט נר מצוה

1 אבג מיי פרק ט מלמטס תמדין ומוספין הלכה ה:
2 ד מיי שם הלכה ח:
3 ח ה מיי פ"א מהל' פסה"מ הלכה ג:
4 ו מיי שם הלכה ג:
5 ז מיי פ"ב מהל' מעילה הלכה ב:

מקור

תורה אור השלם

1. וְלָקְחוּ פֶּרֶךְ בֶּן בָּקָר וּמִתְחַנְּתוּ סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן וּפֶרֶשׁ שֵׁן בֶּן בָּקָר תִּקַּח לְחֵטְאֵת:

במדבר ה, ח

2. וְהָלַקְתָּ וַיִּסְבּוּ אֶת יָדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַקֹּדֶשׁ וַיַּעֲשֶׂה אֶת הָאֶחָד חֲטָאֵת וְאֵת הָאֲחֵד עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר עַל הָחֵלֶם:

במדבר ח, יב

מקור

אלא מהא ליבא למשמע מינה. דודאי ממני לאו כולה דוקא אלא חדא ממיייה דוקא, ואי רישא וא סיסף, ותנא ארדן אטו האטא ולא ידענא הי מנייה דוקא דגמרי מנייה (שבת קכא,) אימוריה קדשים קלים. מנחן בעלים הן ואלו כסן מעילה לפני זריקה ואכתי לא הוקדש, אבל לאחר זריקה דהגבירא אימורים תלוק גבוי ים מעילה באימורין, כדמארין בפרק כל הכשר בסופו (וחולין קי), כל תלוק גבוי לה' לרבות אימורי קדשים קלים למעלה שיצאו לפני זריקת דמים, שילאו וחזרו חזק דמי: איין מורעלין בהן. דלא משהיאו לאו הי קן זריקת לבשר חסם לתלוק גבוי, דלון זריקת מועלת וילא (מנחות מו), דמוי מני לפני זריקה, דזריקת מילה חסם מנייה אימורי קדשים קלים לדי מעילה כמו זריקה בסירה (שניראה א:)

מקור

שיטה מקובצת

הא כיצד דם חטאת וכו', דמכניז וטעם אל האחד חטאת, וטעמיה דם טעמיה. והלא דנקט טעמא דמפני שמרבה, משום דבעי לגזור אהנין מקדשין למתעניין כמו שם טעמא קודם מטעם שוא מקדש ומילה (חורף ודל יב:), מפני שרבה יתר, פי' אלאה דבאימורים קאי, כלומר דהקדשת אימורים קודמת מפני שמהי יתון. דלא וכן קאי על מתנתם שוא, היז ליה למתנן מפני שוא יתנת דהיה שפעת מתנותיה קדושות מפני שוא טענת: אלא דם שואה אייתי. איז ולא הי'ל' למתניי אלא כי והקדש מורי לפרשם, דאפי"ן דליתא שוק משוי זה אפי' חתמר דם שן קדשי קדשים מה שאין כן במעשר, להכי אמר דמו, וזיק מפי דברים מקדש שוא מין זבח ואומורין קדשי קדשים וכן דמו קדשי קדשים כמו שוק דמסי במתנתין בני גזי הסוד, ויזיל דליכי הוא ליה למתנייה בנפוק כמו במתני', שפאה דמני ליה בלחגה ע"כ לרין לומר דהוא כשר איתו שלפניו או מלחחיו זה אפי' יטול ליתא אפי' ע"כ גז' למשעיט דמיינן תלמודא שפא אהה רי"ל דמסי במתנתין בני גזי על הסוד לא היה לו להפקות מין דברים הללו דמסי במתנתין תללה תני הכי ש"מ דמסי. ומייה מורי רביה דמסי"א חתם בנפוק פי' איהוי מקומן וקן מ: דקחמל ולי בעית חתמי כי הסם ופ"ה דל"ג ליה, ורי"י פי' (מ"ו ס' דיה' ואינתי). דים לישבז ואינעית איתא כי הסם נלחמ מללה קמני עד תלות בנפוק אלא תנא ליה בלחגה ש"מ דמסי דאורייתא כמו לילה ומגוריו וכל דליירי ביה לפני וללחחיו, והכא דליבא למתנן הכי נרין לומר דמסי: ונביש"ס כמזב כסננין חתמי ר"ל למה שפי' מסי"ח

לעיל בני על הסוד דלאורייתא דתנא למיתני תרתי אפי"ן דלא היי חסום אלא מחד ממיייה, ק"מ מלי פירין הכא דילמא הי"ק במעשר ים דם ואומורין משאיכ' בעוק דליבא אלא דם. ומירין מסי"ח דמדתני ליה בלחגה בין מין זבח ובין ואומוריו משמע ליה דהוי עיקר חדושה, כעין מה שפירשו תוס':

פמ:

1 דם חטאת קודם דדם עולה מפני שהוא מרצה. הא דלא קאמר טעמא משום שדמה ניתן על ד' קרנות כדקאמר גבי אשם משום דכיון דדם עולה אחי מכח כליל כדאמר בגמרא לא סגי בטעמא דלרצנע קרנות: **הבא** בחטאת ה'רים עסקינן. והא דקאמר מפני שמרצה בחטאת דעלמא: דם עולה ואימורי חטאת איזיה מהן קודם. לא דמיא לבניין דלעיל

דמיירי במכפר וכללי גופיייהו והכא איירי בזאות שזא מכח כללי ומכח מכפר: דם עולה ודם אשם איזיה מהן קודם. דס אשם ואיצרי כא| דעולה דס אשם קודס דאשם מכפר בחטאת א"י פשיטא ליה דלאיצרי עולה קודמין לדס אשם מפני שהן כללי ולא דמי לאיצרי עולה ודס חטאת דחשיב דס חטאת משום דהוי אד' קרנות: **אבל** עולה לא. דעל כרחין למעוטי עולה אמת דאי עולה קודמת לאשם יתמי עולה וכל שכן חטאת דהא דס חטאת קודס לדס עולה: **ליבא** מסייע ליה בשך קדשים קלים כו'. תימנה דלא מיימי סיעתא מצרייתא דלעיל צפ' צ' (דף כו.) דקמני גבי קדשים קלים פרכסה ויתמה למחן וחזרה פסולה ואמרי' עלה ש"מ צר קדשים קלים שינא לפני זריקת דמים פסולה ומשני דילמא באליה ויומרת הכזד ושמי הכליות ו:

והא דקא מיפלגי בבשר להודיעך בחו דר"ע. הוה מצי לאיפלוגי באימורין להודיעך כח דהימירא:

אימורי חטאת קודמין דקאתי מכח מכפר ת"ש דם חטאת קודם לדם עולה דם חטאת הוא דקדים לדם עולה אבל אימורי חטאת לא אדרבה מסיפא איברי עולה קודמין לאימורי חטאת איברי עולה הוא דקדמי לאימורי חטאת אבל דם עולה לא אלא מהא ליבא למשמע מינה: איבעיא להו ידם עולה ודם אשם איזיה מהן קודם דם עולה קודם דקאתי מכח כליל או דילמא דם אשם קודם (דקאתי מכח) דמכפר ת"ש דם חטאת קודם לדם עולה: אבל דם אשם לא ברין הוא דאיבעי למיתני דם אשם ואיידי דבעא למיתני סיפא איברי עולה קודמין לאימורי חטאת דאי תנא לאימורי אשם ה"א לאימורי אשם הוא דקדמי לאימורי חטאת לא קדמי מש"ה תנא חטאת ת"ש חטאת קודם לאשם חטאת הוא דקדמה ליה לאשם אבל עולה לא מאי לאו| דם לא אימורים דיקא נמי דקתני מפני שדמה ניתן |ט ש"מ: חטאת קודמת כו': אדרבה אשם קדים שכן יש לו קיצבה אפ"ה ריבוי דמזבח עדיף: אשם קודם לתודה כו': אדרבה התודה ואיל גזיר קדמי שכן טעונין לחם אפ"ה קדשי קדשים עדיפי: תודה ואיל גזיר כו': אדרבה שלמים קדמי שכן ישנן בציבור כביחיד אפילו הכי | נאכלין ליום אחד עדיפי איבעיא להו תודה ואיל גזיר איזיה מהן קודם תודה קדמה שכן טעונה ד' מיני לחם או דילמא איל גזיר קודם שכן יש עמו דמים אחרים ת"ש יזו קודמת לזו שזו טעונה ד' מיני לחם וזו אינה טעונה אלא שני מיני לחם: השלמים קודמין לבכור כו': אדרבה בכור קודם שכן קדושתו מרחם ונאכל לכהנים אפ"ה מצות יתירות עדיפי: הבכור קודם כו': אדרבה מעשר קודם שכן מקדש"א לפניו ולאחריו אפ"ה קדושה מרחם עדיפא: מעשר קודם לעופות כו': אדרבה עופות קדמי שכן קדשי קדשים אפ"ה מין זבח עדיף אמר רבינא בר שילא א אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים פסולין ותנא תונא מפני שהוא זבח | וישנו קדשי קדשים דמיו ואימורין בשלמא אימורין ליתנהו בעופות אלא דם מיהא איתיה אלא לאו |ר קמ"ל אימורין כי דמו מה דמו לפני זריקה אף אימורין קודם זריקה וקא קרי להו קדשי קדשים ומה דמו מיפסל ביוצא אף אימורין מיפסל ביוצא נימא מסייע ליה

בשר קדשים קלים שיצא לפני זריקת דמים |רבי יוחנן אמר הכשר ר"ל אמר פסול רבי יוחנן אמר כשר הואיל וסופו לצאת ר"ל אמר פסול |עדיין לא הגיע זמנו לצאת ע"כ לא פליגי אלא בבשר אבל באימורין לא י'הוא הדין דבאימורין נמי פליגי והא דקא מיפלגי בבשר להודיעך כחו דר"ל דאפילו בשר דסופה לצאת אמר עדיין לא הגיע זמנו לצאת ליבא כתנאי | אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים ר"א אומר י'אין מועלין בהן

כל התדיר פרק עשירי זבחים

גב' מנא הני מילי דת"ר|א| ופר שני בן בקר תקח לחטאת |ב| אם בא ללמד שהן שנים הרי כבר נאמר |ב' עעשה את האחד חטאת ואת האחד עולה מה ת"ל ופר שני בן בקר תקח לחטאת שיכול שיהא |ב| חטאת קודמת לכל מעשה עולה ת"ל ופר שני בן בקר תקח לחטאת אי פר שני יכול תהא עולה קודמת לחטאת לכל מעשיה ת"ל ועשה את האחד חטאת ואת האחד עולה הא כיצד דם חטאת קודמת לדם עולה מפני שמרצה: |ד| איברי עולה כו': |ה| ואמאי מתנה קמייתא דמכפרה תיקדום והנך לא |ו| אמר רבינא הבא בחטאת הלויים עסקינן ואע"ג דכי עולה דמי קאמר רחמנא היא תיקדים במערבא אמרי הואיל והתחיל במתנות גומר: איבעיא להו דם חטאת ואיברי עולה איזיה מהן קודם דם חטאת קודם מפני שמרצה: |ז| איברי עולה כו': |ח| ואמאי מתנה קמייתא דמכפרה תיקדום והנך לא |ח| אמר רבינא הבא בחטאת הלויים עסקינן ואע"ג דכי עולה דמי קאמר רחמנא היא תיקדים במערבא אמרי הואיל והתחיל במתנות גומר: איבעיא להו דם חטאת ואיברי עולה איזיה מהן קודם דם חטאת קודם מפני שמרצה או דילמא איברי עולה קודמין מפני שהן כללי לאישים ת"ש דם חטאת קודם לדם עולה לדם עולה הוא דקדים לאיברי עולה לא קדים אדרבה מסיפא איברי עולה קודמין לאימורי חטאת לאימורי חטאת הוא דקדים לדם חטאת לא קדים אלא |ט| מהא ליבא למשמע מינה |ו| איבעיא להו דם עולה ואימורי חטאת איזיה מהן קודם דם עולה קודם דקאתי מכח כליל או דילמא

אימורי חטאת קודמין דקאתי מכח מכפר ת"ש דם חטאת קודם לדם עולה דם חטאת הוא דקדים לדם עולה אבל אימורי חטאת לא אדרבה מסיפא איברי עולה קודמין לאימורי חטאת איברי עולה הוא דקדמי לאימורי חטאת אבל דם עולה לא אלא מהא ליבא למשמע מינה: איבעיא להו ידם עולה ודם אשם איזיה מהן קודם דם עולה קודם דקאתי מכח כליל או דילמא דם אשם קודם (דקאתי מכח) דמכפר ת"ש דם חטאת קודם לדם עולה: אבל דם אשם לא ברין הוא דאיבעי למיתני דם אשם ואיידי דבעא למיתני סיפא איברי עולה קודמין לאימורי חטאת דאי תנא לאימורי אשם ה"א לאימורי אשם הוא דקדמי לאימורי חטאת לא קדמי מש"ה תנא חטאת ת"ש חטאת קודם לאשם חטאת הוא דקדמה ליה לאשם אבל עולה לא מאי לאו| דם לא אימורים דיקא נמי דקתני מפני שדמה ניתן |ט ש"מ: חטאת קודמת כו': אדרבה אשם קדים שכן יש לו קיצבה אפ"ה ריבוי דמזבח עדיף: אשם קודם לתודה כו': אדרבה התודה ואיל גזיר קדמי שכן טעונין לחם אפ"ה קדשי קדשים עדיפי: תודה ואיל גזיר כו': אדרבה שלמים קדמי שכן ישנן בציבור כביחיד אפילו הכי | נאכלין ליום אחד עדיפי איבעיא להו תודה ואיל גזיר איזיה מהן קודם תודה קדמה שכן טעונה ד' מיני לחם או דילמא איל גזיר קודם שכן יש עמו דמים אחרים ת"ש יזו קודמת לזו שזו טעונה ד' מיני לחם וזו אינה טעונה אלא שני מיני לחם: השלמים קודמין לבכור כו': אדרבה בכור קודם שכן קדושתו מרחם ונאכל לכהנים אפ"ה מצות יתירות עדיפי: הבכור קודם כו': אדרבה מעשר קודם שכן מקדש"א לפניו ולאחריו אפ"ה קדושה מרחם עדיפא: מעשר קודם לעופות כו': אדרבה עופות קדמי שכן קדשי קדשים אפ"ה מין זבח עדיף אמר רבינא בר שילא א אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים פסולין ותנא תונא מפני שהוא זבח | וישנו קדשי קדשים דמיו ואימורין בשלמא אימורין ליתנהו בעופות אלא דם מיהא איתיה אלא לאו |ר קמ"ל אימורין כי דמו מה דמו לפני זריקה אף אימורין קודם זריקה וקא קרי להו קדשי קדשים ומה דמו מיפסל ביוצא אף אימורין מיפסל ביוצא נימא מסייע ליה

בשר קדשים קלים שיצא לפני זריקת דמים |רבי יוחנן אמר הכשר ר"ל אמר פסול רבי יוחנן אמר כשר הואיל וסופו לצאת ר"ל אמר פסול |עדיין לא הגיע זמנו לצאת ע"כ לא פליגי אלא בבשר אבל באימורין לא י'הוא הדין דבאימורין נמי פליגי והא דקא מיפלגי בבשר להודיעך כחו דר"ל דאפילו בשר דסופה לצאת אמר עדיין לא הגיע זמנו לצאת ליבא כתנאי | אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים ר"א אומר י'אין מועלין בהן

ואע"ג דמלי טעמא בסופו ללאת תלמודא הוא דמפרש הכי משקלמא והשתא הרי ביה אכל איז מדברי דם חטאת קודם כו'. ונראה למשי"ס שיש ליישב דאסולי מילתא קא בעי, דמסבא לפינן לכל המקדש כסננין (חורף דל ביש:)

מסורת הש"ס

1 [מוסף] דפרה פ"א ה"ב, ת"כ ויקרא חובה פ"ג ה"ג, 2 [נפלוטסה]וש"נע"ו מדרס עב, 3 |, פי' לעיל כו. חזי ד"יה דילמא, 4 ירושי' יומא פ"ו ת"ו, 5 [נקמן קד:], 6 [מנחות מו:] מעילה ו: 1 | בכורות ס., 2 | שידך לעמ' הקודם, 3 [וע' היטב לעיל טו. מ"ו ד"ה דילמא]

מקור

הגהות הב"ח

16) גב' כו' מפני שהן כליל ואימא מתנה קמייתא:
17) רש"י ד"ה דכי עולה וכו' שכתבתי בסיד' ואח"כ מ"ה דקאתי מכח כליל אימורי חטאת:
18) ד"ה ים לו וכו' כל דהו הס"ד ואח"כ מ"ה ישנן בצבור שלמים:

מקור

גליון הש"ס

גב' מהא ליבא למשמע מינה. תמנה לו דילמא שניסם שום וסיל להקדים למי שזלעה ואין הדיוקסס סומרים אסדדי וז"ע:

מקור

שינויי נוסחאות

1א| דת"ר רבי אמר ופר |בחה"י ושי"ס|, וכו"ה כחרי' צפ' ויקרא |בפרשה דפר כסן משום רבי אמר מה ת"ל |גניול: |ב| לחטאת מה ת"ל אם ללמד כו' |שי"ס|. כ"א לחטאת מה ת"ל לפי שנא' ועשה את האחד חטאת ואת האחד עולה ויכול תהא חטאת קודמת לעולה לכל דבריה ת"ל ופר כו' והכא נמחק |כ"י|: 1ג| שתתא |בחה"י ושי"ס|: 1ד| הנקדוק ים למחוקן |שפטיי' ובה"י|, ואח"כ י"ל איברי עולה קודמין לאימורי חטאת מפני שהן כליל לאישים, ואימא מתנה קמייתא וכו' |שי"ס|: 1ח| לא ניקדמו אמר |בחה"י ושי"ס|: 1ן| כביר' נוסף והנא ספוקי מספקא ליה ושיחור: 1ן| כמסר"י נוסף דם חטאת הוא דקדים לדם עולה |דפי"ס|, וכו"ה כביר' וסם נוסף ואם איתא ניתני אשם וכל שכן חטאת, משום דקא בעי מיתנא סיפא כו': 1ח| מאי לאו ברם לא באימורים |כ"י|: 1ס| ניתן ולא קתיי מפני שרואי ניתנת ש"מ |בחה"י ושי"ס|, ועי' דק"ס: 1ן| כ"א אפילו הכי ריבוי דגופיהו עדיף איבעיא וכו' |כ"י|: 1א| מקדש טעורו לפניו כו' |כ"י|: 1ב| ובה ריש בו קדשי קדשים דמו ואמוריו |בחה"י ובי"ש|: 1ג| לאה אה קמיל' דאימורין כי וכו' |בחה"י ושי"ס|: 1ד| ל"ל נתן |בחה"י ושי"ס|: 1ו| דשם חטאת עולה ור"ה ל' כו' כ"ל |בחה"י, ושי"ס וצ"ק|: 1ז| דכתיב ביה כסף שקלים כ"ל |שי"ס|: 1ח| אימוריו לפני זריקה מיפסלו |בחה"י ושי"ס|: 1ח| אישתיי בשך באכילה |שי"ס|: 1ט| אותן דפריש טעמא משום |שי"ס|: 1כא| ואיברי עולה לא מיבעיא ליה דהייני בעיא דלעיל דם חטאת ואיברי עולה דאשם מכפר וכו' כ"ל |שוכ"י, ונכללה השמעט מתמת טעות הדמות, ומינות דם אשם קודם להוספת צה"י ואלען ללוקך לפי ג"י מצי' ונבד' ונלגה טעו בליין דהו |צ"ה|:

מקור

שיטה מקובצת (המשך)

דקין ממתיניה בלחגה. קי ג"ל (חורף ודל): |ו| הואיל וסופו לצאת מיתה דלמתינן צפ' בתללה |מנחות דף סו.| אס משתטסה ילא לתמה הלחם פסול, ואמאי ניתא כשר הואיל וסופו ללאת. וי"ל דמיייר דלא חזי לחומת ידועלים: |להודיעך| בחזי דריש לקיש. וה"ה דמני אלפסני באימורים להודיעך כמו דר' יוחנן, ר' יוחנן: רש"י ר"ה כנרגי ביולי מחזירו שיהא קודם כמו שגפרס